

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

Comisia securitate națională, apărare și ordine publică

MD-2073, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare nr.105

tel.: 37322/ 23-34-85

www.parlament.md

22

martie

2012

CJN/ Nr. 133

RAPORT

proiectul de Lege cu privire la modul de acțiune împotriva aeronavelor care utilizează neautorizat spațiul aerian al Republicii Moldova

(nr.99 din 16.01.2012, lectura II)

Comisia securitate națională, apărare și ordine publică în temeiul Regulamentului Parlamentului a examinat proiectul de lege cu privire la modul de acțiune împotriva aeronavelor care utilizează neautorizat spațiul aerian al Republicii Moldova și relatează următoarele.

În cadrul pregătirii proiectului de lege pentru dezbatere în a doua lectură, au fost examinate propunerile, obiecțiile și amendamentele parvenite de la comisiile parlamentare, deputați ai Parlamentului și Direcția juridică a Secretariatului Parlamentului, rezultatele cărora sînt expuse în sinteza care este parte componentă a prezentului raport.

Totodată, întru respectarea art. 25 din Legea privind actele legislative, nr. 780 din 27.12.2001 prin care se reglementează că titlul actului legislativ trebuie să fie laconic și să exprime cu claritate obiectul reglementării, în cadrul Comisiei s-a decis modificarea titlului proiectului de lege în următoarea redacție: „Lege privind controlul spațiului aerian”.

În contextul celor relatate, Comisia securitate națională, apărare și ordine publică propune dezbaterea și adoptarea proiectului dat în a doua lectură, luînd în considerare amendamentele acceptate de către Comisie.

Alexandru STOIANOGLO
Președintele Comisiei

SINTEZA OBIECȚIILOR, PROPUNERILOR ȘI AMENDAMENTELOR
la proiectul de Lege cu privire la modul de acțiune împotriva aeronavelor care utilizează
neautorizat spațiul aerian al Republicii Moldova
(nr.99 din 16.01. 2012)

Nr. d/o	Autorul și conținutul obiecției, propunerii, amendamentului	Articolul la care se înaintează obiecții, propuneri, amendamente	Conținutul obiecției, propunerii, amendamentului	Poziția autorului	Decizia Comisiei
1.	Comisia politică externă și integrare europeană		Propune spre discuții în cadrul ședinței plenare a Parlamentului.		
2.	Comisia protecție socială, sănătate și familie		Nu s-a luat o decizie din lipsa majorității voturilor.		
3.	Comisia drepturile omului și relații interetnice		Propune spre discuții în ședința în plen a Parlamentului.		
4.	Comisia agricultură și industrie alimentară		Propune spre examinare și adoptare în prima lectură		
5.	Comisia mediu și schimbări climatice		Propune spre examinare în cadrul ședințelor plenare ale Parlamentului		
6.	Comisia economie, buget și finanțe		Propune adoptarea în prima lectură a proiectului		
7.	Comisia cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media		Propune plenului examinare și aprobarea acestuia		
8.	Deputatul M. Godea		Conceptul proiectului în cauză este binevenit, însă se constată că acest proiect determină modul de acțiune împotriva aeronavelor care utilizează neautorizat spațiul aerian al Republicii Moldova, însă nu dispune de niște norme detaliate aferente	Subiectul asupra căruia se răsfrânge proiectul este unul îngust, și anume forțele și mijloacele din serviciul de luptă al Ministerului Apărării. Alte norme care reglementează utilizarea spațiului aerian sunt expuse în Legea	Se acceptă conceptul proiectului prezentat de Guvern.

Nr. d/o	Autorul și conținutul obiecției, propunerii, amendamentului	Articolul la care se înaintează obiecții, propuneri, amendamente	Conținutul obiecției, propunerii, amendamentului	Poziția autorului	Decizia Comisiei
			<p>utilizării spațiului aerian.</p> <p>Ar fi oportun ca prevederile acestuia să se regăsească într-un act normativ care inițial să stabilească modul de utilizare a spațiului aerian și apoi acțiunile ce se întreprind în cazurile de utilizare neautorizat a spațiului aerian.</p>	<p>aviației civile nr.1237-XIII din 09.07.1997, Legea privind securitatea aeronautică nr. 92 din 05.04.2007, precum și în Regulamentul provizoriu privind utilizarea spațiului aerian al Republicii Moldova, aprobat prin Ordinul comun a MA și ASAC nr. 176/111 23.09.1996.</p> <p>Totodată un act normativ actualizat și consolidat care ar reglementa utilizarea spațiului aerian este necesar de elaborat care ar putea fi promovat de autoritățile de specialitate, cum ar fi: Administrația de Stat a Aviației Civile, Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor.</p>	
9.	<p>Deputatul M. Godea</p> <p>Direcția juridică a Secretariatului Parlamentului</p>		<p>Totodată, urmează de atras atenția că implementarea proiectului de lege presupune cheltuieli financiare suplimentare, iar în nota informativă nu sînt identificate sursele de acoperire a acestora. Potrivit prevederilor art.20 lit.d) din Legea nr.780/2001 și art.47 alin.(6) din Regulamentul Parlamentului, este stabilit că, <i>nota informativă trebuie să conțină informații privind fundamentarea economico-financiară în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare și de altă natură.</i></p>	<p>Fundamentarea economico-financiară a fost elaborată și prezentată Guvernului de comun cu proiectul respectiv.</p>	<p>Analiza respectivă a fost prezentată Comisiei.</p>

Nr. d/o	Autorul și conținutul obiecției, propunerii, amendamentului	Articolul la care se înaintează obiecții, propuneri, amendamente	Conținutul obiecției, propunerii, amendamentului	Poziția autorului	Decizia Comisiei
10.	Comisia securitate națională, apărare și ordine publică	Titlul legii	Titlul legii de redenumit în următoarea redacție: „privind controlul spațiului aerian”	Se acceptă.	Se acceptă
11.	Direcția juridică a Secretariatului Parlamentului	Art. 3	Luînd în considerație că proiectul de lege a fost preluat <i>din Legea României nr.257 din 22 mai 2001 privind modul de acțiune împotriva aeronavelor care utilizează neautorizat spațiul aerian al României</i> , care a servit drept model de act legislativ, urmează ca, cuvîntul „elidrom”, să fie înlocuit cu cuvîntul „helidrom”.	Se acceptă.	Se acceptă.
12.	Deputatul Maria Ciobanu	Art. 3	Nu există noțiunea de „amerizare”, pe cînd se utilizează în art. 6 din proiect.	Se include: Amerizare - manevra hidroavionului sau a hidroelicopterului pentru luarea contactului lin cu suprafața apei, din momentul redresării și pînă în momentul opririi acestuia pe aceasta suprafață.	Se acceptă includerea noțiunii date în art. 3 din proiect.
13.	Deputatul M. Godea	Art. 4	De asemenea se constată că prevederile art. 4 din proiect stabilește unele competențe de acordare a permisiunii asupra utilizării spațiului aerian, fapt ce contrazice art. 1 din proiect care stabilește că legea reglementează acțiunile împotriva aeronavelor care utilizează neautorizat spațiul al RM și respectiv acest articol nu se încadrează în conceptul proiectului. Prin urmare, se propune ca autorul să reexamineze proiectul dat prin comasarea cu prevederile ce se referă la utilizarea spațiului aerian, pentru ca să fie o lege integră care să cuprindă toate aspectele, iar în cazul în care	Se propune modificarea art. 1 în următoarea redacție: „Prezenta lege stabilește competențele autorităților publice centrale în domeniul gestionării spațiului aerian, reglementează modul de acțiune împotriva aeronavelor care utilizează neautorizat spațiul aerian al Republicii Moldova și se aplică aeronavelor care operează în spațiul aerian al Republicii Moldova”.	Se acceptă propunerile autorului de modificare a art. 1.

Nr. d/o	Autorul și conținutul obiecției, propunerii, amendamentului	Articolul la care se înaintează obiecții, propuneri, amendamente	Conținutul obiecției, propunerii, amendamentului	Poziția autorului	Decizia Comisiei
			<p>nu se acceptă această propunere de exclus art. 4 din proiect.</p> <p>De asemenea, urmează de atras atenția că la art. 4 este prevăzut acordarea permisiunii inclusiv și verbal la utilizarea spațiului aerian, fapt ce pune la îndoială temeinicia unei asemenea prevederi, deoarece prin metoda verbală pot fi admise diverse acțiuni, practic imposibile de demonstrat. Se necesită o argumentare justificată a menținerii permisiunii verbale.</p>	Se exclude sintagma „verbal”.	Se acceptă excluderea sintagmei „verbal”.
14.	Deputatul Igor Dodon	Ar. 4	<p>Care-i sensul articolului 4: Utilizarea spațiului aerian al Republicii Moldova se efectuează în baza permisiunii scrise sau verbale de către Ministerul Apărării a aeronavelor de stat străine? Și aici nu este scris civile sau de luptă?</p> <p>Toate lucrurile acestea, care trezesc suspiciuni, să fie stabilite foarte-foarte clar. Pentru că în caz contrar această lege contravine prevederilor de neutralitate ale Republicii Moldova, stabilite în Constituție.</p>	Interpretare eronată.	Se acceptă menținerea art. 4 în redacția propusă de autor.
15.	Deputatul Tudor Deliu	Art. 4	Susține părerea că articolul 4, din acest proiect, nu se încadrează în reglementările acestei legi. Deoarece legea reglementează modul de acțiune împotriva aeronavelor și nicidecum utilizarea spațiului aerian.	Art. 1 a fost reformulat.	Se acceptă menținerea art. 4 în redacția propusă de autor.

Nr. d/o	Autorul și conținutul obiecției, propunerii, amendamentului	Articolul la care se înaintează obiecții, propuneri, amendamente	Conținutul obiecției, propunerii, amendamentului	Poziția autorului	Decizia Comisiei
16.	Direcția juridică a Secretariatului Parlamentului	Art. 4	<p>- titlul și art.1 din proiectul de lege, se referă la modul de acțiune împotriva aeronavelor care utilizează neautorizat spațiul aerian al Republicii Moldova, iar prevederile art.4 stabilesc de către cine va fi efectuată permisiunea de utilizare a spațiului aerian. Prin urmare, relevăm că normele reglementate la art.4 din proiect nu se încadrează în unitatea de concept a prezentului proiect de lege.</p> <p>- cu referire la eliberarea permisiunii acordate în condițiile acestui articol, atenționăm asupra faptului că, autorul nu a prevăzut careva modalități sau condiții de obținere a permisului de utilizare a spațiului aerian al Republicii Moldova.</p> <p>- autorul menționează că utilizarea spațiului aerian al Republicii Moldova se efectuează în baza unor <i>permisiuni</i> date de către anumite ministere. Prin urmare, sugerăm autorului proiectului de lege să substituie în tot textul proiectului de lege cuvântul „permisiune” cu cuvântul „autorizare”, astfel fiind în conformitate cu titlul proiectului de lege, prevederile art.17 din Legea aviației civile nr.1237-XIII din 09.07.1997 și Convenția din 07.12.1944 privind aviația civilă internațională, iar cuvintele „scrise sau verbale” urmează a fi excluse, ori să fie expres stabilite în ce cazuri vor fi efectuate permisiuni (autorizări) verbale;</p>	<p>Art. 1 a fost reformulat.</p> <p>Permisiunile scrise sau verbale presupun deciziile ministerelor nominalizate de a permite sau nu efectuarea zborurilor în spațiul aerian național și se comunică în scris sub semnătura persoanelor responsabile din ministerele respective. Aceste permisiuni (aprobări) nu presupun eliberarea unui document sub denumirea de „PERMIS” sau „AUTORIZARE” pentru practicarea unei activități contra plată.</p>	<p>Se acceptă menținerea art. 4 în redacția propusă de autor cu modificarea art. 1 în redacția propusă la poziția 13.</p> <p>Se susține poziția autorului.</p>

Nr. d/o	Autorul și conținutul obiecției, propunerii, amendamentului	Articolul la care se înaintează obiecții, propuneri, amendamente	Conținutul obiecției, propunerii, amendamentului	Poziția autorului	Decizia Comisiei
			- la lit b), urmează ca după cuvîntul „pentru” să se introducă cuvintele „aeronavele civile”, iar din subdiviziunile acestora cuvintele „aeronavele civile” urmează a fi excluse;	Se acceptă.	Se acceptă
17.	Direcția juridică a Secretariatului Parlamentului	Art.6 lit. d)	Se utilizează cuvîntul „amerizarea”, considerăm că acesta urmează a fi definit la art.1 din proiectul de lege;	Se acceptă.	Se acceptă.
18.	Deputatul M. Godea	Art. 16	La art. 16 din proiect se fac unele referințe la Serviciul Grăniceri, însă Parlamentul a adoptat Legea cu privire la Poliția de Frontieră, nr.283 din 28.12.2011, care prevede Serviciul de Grăniceri va fi reorganizat în Poliție de Frontieră. În acest context, este necesar de efectuat modificările respective.	Se acceptă.	Se acceptă.
19.	Direcția juridică a Secretariatului Parlamentului	Art.16 alin.(4) lit.b)	La art. 16, alin. (4) lit.b) este prevăzută obligația organelor Serviciului Grăniceri de a stabili identitatea membrilor echipajului, a pasagerilor ș.a. Prin urmare, relevăm că, Parlamentul a adoptat Legea cu privire la Poliția de Frontieră nr.283 din 28.12.2011, prin care potrivit art.60, Serviciul de Grăniceri va fi reorganizat în Poliție de Frontieră. Astfel, urmează a fi verificat dacă această funcție va rămîne la Serviciul Grăniceri sau va fi a Poliției de Frontieră.	Se acceptă.	Se acceptă.

Nr. d/o	Autorul și conținutul obiecției, propunerii, amendamentului	Articolul la care se înaintează obiecții, propuneri, amendamente	Conținutul obiecției, propunerii, amendamentului	Poziția autorului	Decizia Comisiei
20.	Direcția juridică a Secretariatului Parlamentului	Art.23	<p>La art.23 din proiect, ce conține reglementări privind intrarea în vigoare a legii, cu referire la prevederile art.8 lit.c)- e) din proiectul de lege, menționăm că, nota informativă nu conține informații despre necesitatea intrării în vigoare a normei la data de 1 ianuarie 2015.</p>	<p>La momentul actual Ministerul Apărării, cu tehnica de luptă pe care o are în dotare, poate îndeplini 3 din cele 6 măsuri stipulate în art. 8 și anume:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) stabilirea de la sol a poziției aeronavei, a legăturii radio și a identității acesteia; b) transmiterea de la sol a informațiilor și dispozițiilor către pilotul sau echipajul aeronavei, în vederea utilizării autorizate a spațiului aerian al Republicii Moldova; f) executarea focului de nimicire de către mijloacele terestre de apărare aeriană. <p>Celelalte măsuri:</p> <ul style="list-style-type: none"> c) interceptarea aeronavei care continuă să utilizeze neautorizat spațiul aerian al Republicii Moldova; d) executarea focului de avertisment de către aeronavele interceptoare; e) executarea focului de nimicire de către aeronavele interceptoare; <p>fiind posibile numai după dotarea Ministerului Apărării cu cel puțin 2 avioane și 2 elicoptere, care să poată efectua interceptarea – termenul de 3 ani fiind estimat ca suficient pentru realizarea acestor achiziții.</p>	Se acceptă menținerea termenului prevăzut în proiect.
21.	Direcția juridică a Secretariatului Parlamentului		De asemenea, atenționăm asupra elementelor structurale ale articolelor din proiectul de lege. În acest sens, propunem ca acestea să fie intitulate, întru respectarea prevederilor art.32 alineatelor (2), (5) și (6)	Se respectă.	Se păstrează structura proiectului parvenit de la Guvern, deoarece Legea 780/2001 nu prevede o obligațiune în acest sens.

Nr. d/o	Autorul și conținutul obiecției, propunerii, amendamentului	Articolul la care se înaintează obiecții, propuneri, amendamente	Conținutul obiecției, propunerii, amendamentului	Poziția autorului	Decizia Comisiei
			din Legea nr.780/2001, care prevăd că, <i>articolele de regulă sunt intitulate, pot fi compuse din alineate numerotate cu cifre arabe, luate între paranteze, pot avea diviziuni, însemnate, de regulă, cu litere latine mici și o paranteză, iar cazul unor structuri mai complexe, aceste diviziuni se numerează cu cifre arabe și o paranteză. Diviziunile numerotate cu cifre pot avea subdiviziuni însemnate cu litere latine mici și o paranteză. În cazul în care subdiviziunile sau diviziunile însemnate cu litere latine se împart, componentele lor se însemnează cu cratimă.</i>		
22.	Deputatul Iurie Chiorescu	La „Dispoziții finale și tranzitorii”	La „Dispoziții finale și tranzitorii” articolul 23, literele c), e) articolul 8: prezenta lege va intra în vigoare la 1 ianuarie 2015. Și ați menționat că ar fi nevoie de aproximativ 240 milioane de dolari. N-ar fi posibil pînă în 2015 să acumulăm banii respectivi și poate extindem termenul pînă în 2020?	Extinderea termenului la decizia legislativului.	Se acceptă termenul indicat în proiectul de Lege, deoarece Guvernul își asumă responsabilitatea implementării legii.

Alexandru STOIANOGLO
Președintele Comisiei

